

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΦΦ 361	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο και εξής
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις του διδάσκοντος και προφορικές παρουσιάσεις των φοιτητών	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Η επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία» (ΒΥΦΦ 100) και στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στα ελληνικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/classes.asp		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι να διδάξει τους φοιτητές την ιστορία της ελληνικής γραφής και να τους εκπαιδεύσει στην ανάγνωση βυζαντινών χειρογράφων. Το σεμινάριο αποβλέπει επίσης στο να εισαγάγει τους φοιτητές στη σπουδή των βυζαντινών χειρογράφων ως φορέων παράδοσης των κειμένων της κλασικής και βυζαντινής γραμματείας.

Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει:

- Να γνωρίζουν τα κύρια ιστορικά στάδια εξέλιξης της ελληνικής γραφής.

- Να αναγνωρίζουν τα στοιχεία της μεγαλογράμματης και μικρογράμματης γραφής, βασικές βραχυγραφίες και συμπλέγματα γραμμάτων, βασικά ταχυγραφικά σύμβολα.
- Να είναι σε θέση να διαβάζουν ευανάγνωστα χειρόγραφα από τους διάφορους τύπους μεγαλογράμματης και κυρίως μικρογράμματης γραφής (με άσκηση στο χωρισμό λέξεων, και την αντίληψη των 'λαθών' των κωδικογράφων).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προαγωγή της συνδυαστικής, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στην ιστορία της ελληνικής γραφής, ιστορία των υλικών και τεχνικών γραφής και επισκόπηση των συναφών επιστημονικών κλάδων που ασχολούνται με το χώρο (επιγραφικής, νομισματικής, παπυρολογίας).

Ασκήσεις ανάγνωσης των διαφόρων μορφών μεγαλογράμματης ελληνικής γραφής (επιγραφικής, βιβλικής, λειτουργικής μεγαλογράμματης)

Ο μεταχαρακτηρισμός των κειμένων στον 9^{ου} αι. στην Κωνσταντινούπολη (από τη μεγαλογράμματη στη μικρογράμματη) και η πνευματική ώθηση που έδωσε η επινόηση της μικρογράμματης γραφής

Τύποι μικρογράμματης (Αμιγής, μεικτή, του Νικολάου, του Αναστασίου, η λεγόμενη bouletée, η μαργαριτόπλεκτη, η κυπριακή, της μονής Οδηγών, τύποι ουμανιστικών γραφών)

Τα νεώτερα χειρόγραφα και τα παλαίτυπα (incunabula)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Πλατφόρμα classweb - E-mail 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>

<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>		Εξαμήνου
	Σεμινάριο	39
	Αυτοτελής μελέτη	71
	Προετοιμασία για την προφορική παρουσίαση	60
	Συγγραφή τελικής εργασίας	80
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Προφορική παρουσίαση (20%) και γραπτή εξέταση (άσκηση) (60%). Στον τελικό βαθμό συνεκτιμάται (20%) και το επίπεδο συμμετοχής στη σεμιναριακή συζήτηση.</p> <p>Για την αξιολόγηση της προφορικής παρουσίασης και της γραπτής εξέτασης λαμβάνονται υπόψη:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η ικανότητά του αντίληψης των διαφόρων τύπων γραφής μέσα από δείγματα χειρογράφων - η ικανότητά του να χωρίζει τις λέξεις και να αντιλαμβάνεται τη στίξη του κειμένου (του χειρογράφου) βάσει του νοήματος του κειμένου - η ικανότητά του να διαβάζει και να αποκωδικοποιεί τα βιβλιογραφικά σημειώματα των αντιγραφών με τη χρονολόγηση βάσει της χρονολογίας από Κτίσεως Κόσμου - η ικανότητά του στην κριτική θεώρηση των γραφών των κειμένων (κριτική των κειμένων) 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ε. Mioni, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία*, Αθήνα: MIET 1985
- Α. Τσελίκας, *Δέκα αιώνες ελληνικής γραφής (9^{ος}-19^{ος} αι.)*, Αθήνα: Μουσείο Μπενάκη 1977.
- N.G. Wilson, 'Greek Palaeography', στο E. Jeffreys-J. Haldon-R. Cormack (εκδ.), *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, Oxford-New York, 2008, 101-114.